

Genieten van een goed pensioen op de golfbaan. © Koen Suyk

Mening | Tunnelvisie pensioen leidt tot onbeheersbare situatie; stop behandeling Wet toekomst pensioenen

INGEZONDEN OPINIE EINDHOVEN - Binnenkort besluit de politiek definitief over de toekomst van onze pensioenen. Een onzekere en onbeheersbare situatie dreigt.

John Ruben 31-05-22, 08:01

De regering wil de politieke behandeling zo snel mogelijk afronden zodat de Wet toekomst pensioenen per 1 januari 2023 in kan gaan. Dat zal met name in de Eerste Kamer nog wel enige toezeggingen aan de oppositiepartijen vereisen maar het lijmvermogen van de huidige regering is vrij hoog. En dan kan het best eens zo zijn dat een paar toezeggingen, die misschien niets met het pensioendossier te maken hebben, voldoende zijn om de besluitvorming definitief af te ronden. Het uitvoeringstraject daarna zal nog enige jaren in beslag nemen maar dan is wel de wettelijke basis gelegd voor een uiterst onzekere toekomst wat onze pensioenen betreft.

Bestaande stelsel moest prullenbak in

Dit na ruim 10 jaar onderhandelen in de Sociaal Economische Raad. Een volledig nieuw pensioenmodel was het primaire uitgangspunt. Het bestaande stelsel moest de prullenbak in. Deskundigen hebben zich jarenlang kunnen uitleven in diverse technische hoogstandjes zonder evenwel voldoende rekening te houden met andere relevante factoren en belangen. Historisch besef dat het bestaande stelsel wel degelijk goede eigenschappen heeft ontbrak. Uiteindelijk werd in 2019 een moeizaam bereikt Principe Akkoord binnen de sociale partners, gesteund door de regering.

“Ruimte voor een zorgvuldige behandeling wordt niet gegeven; veel kritiek zelfs van eigen adviesorganen

Werkgevers vonden het allemaal wel best, immers zij lopen geen enkel financieel risico meer in het nieuwe pensioenstelsel. Die risico's zijn voor de deelnemers. Vakbonden zijn over de streep getrokken door toezeggingen van de regeringszijde op het gebied van de AOW, VUT en ZZP'ers. Toezeggingen die weinig direct verband met het nieuwe pensioenstelsel hadden. Vervolgens een internetconsultatie over een wetsontwerp dat vanuit vele hoeken van de samenleving heel veel (negatieve) reacties heeft uitgelokt.

Recent dan de indiening van het wetsontwerp waarvan de onduidelijkheid en de complexiteit aanleiding zijn voor een ongekend aantal vragen van diverse partijen. Maar de regering gaat in straf tempo door. Ruimte voor een zorgvuldige behandeling wordt niet gegeven. Heel veel kritiek zowel inhoudelijk als uitvoeringstechnisch, zelfs van de eigen adviesorganen van de regering. Niets geleerd van de gevolgen van onduidelijke wetgeving in het verleden, die al tot de nodige affaires heeft geleid?

Bestaande pensioenstelsel flexibel genoeg

Minister voor pensioenen Carola Schouten presenteerde eind maart samen met Ingrid Thijssen en Tuur Elzinga de nieuwe Wet toekomst pensioenen. © Laurens van Putten

Is het allemaal wel nodig? Zeker niet. Het verleden heeft bewezen dat het nu bestaande pensioenstelsel flexibel genoeg is om de maatschappelijke veranderingen op te kunnen vangen. De lage dekkingsgraden van de pensioenfondsen en daarmee de indruk dat de financiering van het bestaande pensioenstelsel niet vol te houden is wordt primair veroorzaakt door het vasthouden aan toezichteisen die volstrekt in tegenspraak zijn met de werkelijke ontwikkelingen en het lange termijnkarakter van onze pensioentoezeggingen.

Als gevolg daarvan zijn in de afgelopen jaren toelagen voor alle deelnemers achterwege gebleven en zijn soms kortingen doorgevoerd. Niet gek als daarmee het vertrouwen in ons bestaande pensioenstelsel volledig is verdwenen. Maar het is niet uit te leggen dat het halsstarrig vasthouden aan onrealistische toezichteisen de werkelijke dader is. Genoegzaam is aangetoond dat er met de financiering van onze pensioenen ook voor de langere termijn niets mis is. Die wetenschap zou ook de basis moeten zijn voor een meer realistisch toezichtregime in relatie tot meer duidelijkheid over de uiteindelijke pensioentoezegging. Het verleden heeft daarnaast aangetoond dat het bestaande stelsel voldoende flexibel is om veranderingen in de maatschappij te kunnen opvangen.

“Deelnemers zullen ingewikkelde keuzes moeten maken, hoe ga je dat begeleiden?”

In het nieuwe pensioenstelsel is onzekerheid troef. De komende weg daar naartoe onbeheersbaar. Uitvoeringstechnisch zeer complex. Deelnemers zullen ingewikkelde keuzes moeten maken, hoe ga je dat begeleiden? Allemaal kernpunten in de kritiek op het nieuwe pensioenstelsel waaraan wordt voorbijgegaan. Dat levert een uitermate dunne basis voor één van de grootste historische aanpassingen in ons aanvullende pensioenstelsel.

Onbeheersbare situatie van ongekeerde omvang

Terugkomen op eerder gedane toezeggingen blijft altijd een moeilijke kwestie. Gezichtsverlies is nooit leuk. Maar het doorzetten van de bestaande plannen zal tot een onbeheersbare situatie van ongekeerde omvang leiden. Er is dan ook geen weg meer terug.

Terug naar de politiek. Stop met de behandeling van het huidige wetsontwerp. Maak een frisse start met het huidige pensioenstelsel als basis. Betrek ook alle relevante omgevingsfactoren bij de discussie. Gebruik dan ook eens de inbreng van alle hierbij betrokken partijen. Voorkom een tunnelvisie. En, wat nooit kwaad kan, gebruik je gezonde verstand. Maak je taak als volksvertegenwoordiger waar en ga niet voor eigen gewin.

John Ruben uit Eindhoven is oud-actuaris en oud-directeur pensioenen van het Philips Pensioenfonds.